

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: T. T. H.**, zastoupen JUDr. Vojtěchem Krejčířem, advokátem, Moskevská 12, Most, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 298/2004 - 28 ze dne 1. 7. 2004,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 298/2004 - 28 ze dne 1. 7. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 11. 2003, č. j. OAM - 480/VL - 20 - P17 - 2003, nebyl žalobci (dále jen „stěžovatel“) udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a nebyla na něho vztažena překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatel v České republice pobývá již od roku 1988, nejprve pracoval v hutním podniku, později soukromě podnikal. V roce 2002 mu nebylo prodlouženo povolení k pobytu, jelikož byl odsouzen za porušování autorských práv. O azyl požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území republiky. Ve své vlasti nikdy neměl žádné problémy, naposledy tam byl na dovolené v roce 1996, ale v současnosti tam není nikdo, kdo by mu pomohl v nemoci a stáří. Žalovaný tak v jeho případě neshledal naplnění podmínek výše uvedených ustanovení zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, v níž pouze uvedl, že nesouhlasí s tím, že musí opustit pobytové středisko. Dříve dlouho pracoval v hutním podniku, je nemocný, starý a nemá kam jít. Usnesením ze dne 28. 1. 2004, č. j. 14 Nc 76/2003 - 1, vyzval krajský soud stěžovatele k odstranění vad žaloby, poučil jej, jakým způsobem má být žaloba doplněna a uložil mu k tomu lhůtu deseti dnů od doručení tohoto usnesení. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 25. 2. 2004. Dne 3. 3. 2004 došlo krajskému soudu doplnění žaloby, ve kterém stěžovatel označil napadené rozhodnutí a dále uvedl, že se s žádostí o ochranu na Českou republiku obrátil v tíživé osobní situaci, a proto žádá soud, aby přehodnotil stanovisko žalovaného zejména s ohledem na § 14 zákona o azylu. Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku krajský soud podle 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), odmítl stěžovatelovu žalobu. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že žaloba neobsahovala žádné žalobní body a stěžovatel tyto ani v zákonné lhůtě pro podání žaloby nedoplnil. Doplnění žaloby bylo dáno na poštu dne 2. 3. 2004, přičemž lhůta pro doplnění žaloby dle názoru krajského soudu uplynula marně dnem 23. 12. 2003. Usnesení bylo stěžovateli doručeno 30. 7. 2004 a ten jej napadl kasační stížností dne 6. 8. 2004.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení napadeného usnesení a zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V jejím odůvodnění uvedl, že soud neměl dostatek důvodů pro vydání usnesení (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.) a rozhodnutí je nezákonné (§ 103 odst. 1 písm. e/ s. ř. s.). Nezákonnost rozhodnutí spatřuje ve skutečnosti, že s ním jako občanem Vietnamské socialistické republiky nebylo hovořeno v jeho rodném jazyce, přestože soudu muselo vzhledem ke všem okolnostem být zřejmé, že nehovoří česky dobře, aby se mohl plnohodnotně účastnit jednání soudu. Tím soud porušil ustanovení čl. 37 odst. 4 Listiny, ze kterého vyplývá právo na tlumočníka. Dále se stěžovatel domnívá, že nezákonnost rozhodnutí spočívá v porušení čl. 37 odst. 2 Listiny, podle kterého má každý právo na právní pomoc, a to již od počátku řízení. Dále též v porušení § 36 odst. 1 s. ř. s., ze kterého vyplývá že soud je povinen poskytnout účastníkům poučení o právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu. Stěžovatel nebyl soudem poučen o možnosti požádat o ustanovení zástupce, ani o tom, jak by měla být jeho žaloba doplněna, aby vyhovovala požadavkům zákona. Soud měl povinnost jej na vady žaloby upozornit a poskytnout mu lhůtu k jejich odstranění.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil a pouze odkázal na obsah správního spisu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s., kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.,

spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem (k tomu srov. rozsudek publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS).

Pokud se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou spočívající ve vadě řízení před soudem a otázkou, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, pak je nucen této námitce přisvědčit.

Z obsahu soudního spisu je zřejmé, že krajský soud stěžovatele v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzval k odstranění vad žaloby (usnesení sp. zn 14 Nc 76/2003 - 1 ze dne 28. 1. 2004). Je tedy jednoznačné, že stěžovatelova námitka, že nebyl poučen o způsobu, jakým má žalobu doplnit, je zcela neopodstatněná. Stěžovatel na tuto výzvu reagoval doplněním žaloby, které bylo soudu doručeno dne 3. 3. 2004, tj. v soudem stanovené lhůtě. Krajský soud následně toto doplnění zaslal žalovanému k vyjádření a oba účastníky poučil o jejich procesních právech. Dne 1. 7. 2004 pak krajský soud vydal napadené usnesení, kterým žalobu odmítl s tím, že byla doplněna po zákonem stanovené lhůtě. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. in fine soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. Z výše uvedeného je zcela zřejmé, že nedostatek podmínek řízení byl v soudem stanovené lhůtě odstraněn a žaloba byť velice stručně doplněna byla. Z doplnění žaloby lze vyčíst přinejmenším žalobní bod spočívající v napadení nesprávného vyhodnocení podmínek pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy soud zcela ignoroval vlastní výzvu, na níž stěžovatel v soudem stanovené lhůtě reagoval, pak řízení před krajským soudem trpí vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o odmítnutí žaloby.

K dalším stěžovatelovým námitkám Nejvyšší správní soud uvádí, že reaguje-li cizinec v řízení před soudem na úkony soudu činěné v českém jazyce svými podáními činěnými rovněž v českém jazyce, nejsou dány důvody stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. pro ustanovení tlumočníka, neboť taková potřeba nevyšla v řízení najevo (k tomu srov. rozsudek publikovaný pod č. 120/2004 Sb. NSS). Jestliže pak stěžovatel doplnil svou žalobu na výzvu soudu takovým způsobem, že je zřejmé, čeho se domáhá a v čem spatřuje pochybení žalovaného, pak nevyvstala ani potřeba poučovat jej o možnosti požádat o ustanovení advokáta pro uvedené řízení.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v projednávané věci byl naplněn stížní bod obsažený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Krajský soud v Ústí nad Labem v je dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), přičemž bude třeba, aby při svém dalším procesním postupu přihlédl k doplnění žaloby, které soudu došlo v jím stanovené lhůtě.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Krajský soud v novém řízení rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu